

II RIIGIKOGU

6. istungjärk. **Protokoll nr. 183 (59).** 1924. a.

II Riigikogu koosolek 19. detsembril
1924. a. kell 3.05 min.

Kokku on tulnud 84 Riigikogu liiget.

Walitsuse looshis: töö-hoolekandeminister **Chr. Kaarna**, portfelli minister **K. Ast**.

Päewakord:

1. Riigikogu istungjärgu waheaja määramise küsimus.

2. Riigi- ja omawalitsuste teenijate pensioniseaduse muutmise seadus — III lugemisel.

3. Hoolekandeseadus — II lugemisel.

Koosolekut juhatab esimees **J. Tõnisson**.

Sekretääri kohal abisekretäär **J. Piiskar**.

Koosolek algab kell 3.05 min.

1. Päewakorra Juhataja **J. Tõnisson**: Awan Riigikogu koosoleku. Päewakord on Riigikogu liigetele kätte saadetud. Ettepanekuid päewakorra kohta ei tehta. Loen päewakorra wastuwõetuks.

Enne päewakorra juurde asumist on sõna sekretääril teadaandmiseks.

2. Teadaandmine Sekretäär **J. Piiskar**: Tartu majaanikkude seltsilt on tulnud Riigikogule

terwitustelegramm uue walitsuse ametisseastumise puhul.

3. Riigikogu istungjärgule Abisekretäär **J. Holberg**: Juhatusel oleks minul Riigikogule, wanematekogu otsust aluseks wõttes, teha järgmine ettepanek:

„Riigikogu otsustab: 1) lõpetada käesolewa koosolekuga II Riigikogu VI istungjärk ja 2) uuesti kokku astuda erakorraliseks istungjärguks 8. jaanuaril 1925. a. kell 10 hommikul. 3) Waheajal kunni järgmise istungjärguni wõimaldada töötamist riigikaitse ja wäliskommisjonile.“

M. Laarman (põl.): Rkl. Holberg'i ettepaneku teise osa kohta oleks minul ettepanek: Riigikogu järgmiseks istungjärguks kokku kutsuda 13. jaanuaril 1925. a. Mitmed rühma esitajad, iseäranis need, kes kaugemal elawad, on arwanud, et parem on kokku tulla 13. jaanuaril. Kui seda põhjuseks tuuakse, et kangesti kiire on, siis oleks wõidud eelarwega, kui eelarwe arutamine tõesti nii kiire on, warem esineda.

Juhataja **J. Tõnisson**: Asun rkl. Laarman'i parandus-ettepaneku hääletamisele, aluseks wõttes rkl. Holberg'i ettepanekut. (Hääletatakse.) Rkl. Laarman'i parandus-ettepaneku poolt on 36 häält, vastu — 23, seega on ettepanek vastu wõetud.

Panen hääletamisele rkl. Holberg'i ettepaneku ühes wastuwõetud parandusega, see on „8. jaanuaril“ asemel „13. jaanuaril.“ (Hüüded: Missugune ettepanek?) Ma kannan ettepaneku veel kord ette: „Riigikogu otsustab: 1) lõpetada käesolewa koosolekuga II Riigikogu VI istungjärk ja 2) uuesti kokku astuda erakorraliseks istungjärguks 13. jaanuaril 1925. a. kell 10 hommikul 3) waheajal kunni järgmise istungjärguni wõimaldada töötamist riigikaitse ja wäliskommisjonile.“ (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek vastu wõetud.

4. Riigi- ja omawalitsuste teenijate pensioniseaduse muutmise seadus — III lugemisel. Rahaasjanduse komisjoni aruandja **L. Johanson** kanabette ja eraldi hääletamisel

wõetakse vastu nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri, sissejuhataw osa, §§ 7, 15, 18, 19, 23, 46, 48, 50, 51, 98, 99 ja seaduseelnõu teine osa.

Riigi- ja omawalitsuste teenijate pensioniseaduse muutmise seadus.

Riigikogu poolt 7. oktoobril 1924. a. wastuwõetud riigi- ja omawalitsuste teenijate pensioniseaduse („Riigi Teataja“

nr. 123/124 — 1924. a.) §§ 7, 15, 18, 19, 23, 46, 48, 50, 51, 98 ja 99 muudetakse järgmiselt:

I.

§ 7. Pensioniõiguse omandavad teenistusest lahkumisel isikud, kes vähemalt kakskümmendviis aastat pensioniõiguslikus ametis teeninud. Kahekümneviieaastase teenistuse eest määratakse pensioni 55 protsenti aastastest palgamäärast. Iga järgneva teenistusaasta eest kunni kolmekümne aastani, viimane aasta ühes arvatud, suureneb pension 3 protsendi võrra aastastest palgamäärast (tabel nr. 1).

Käesolewas paragrahwis nimetatud isikud hakkavad saama pensioni kui nad 60 a. wanaks saanud. Isikud, kes nooremalt teenistusest lahkuwad, saavad pensioni 60. eluaastast peale. Kui pensioniõiguslikud isikud enne 60 aastaseks saamist haiguse wõi wigastuse tõttu tööwõime kaotanud, saavad nad pensioni ka waremalt; kui nad aga enne 60 aastaseks saamist surewad, saavad pensioni nende perekonnaliikmed.

§ 15. Pension wäljateenitud aastate eest ja haiguste tagajärjel arwatakse:

a) neile, kes ametkoyal, millest nad lahkuwad, kaks aastat wõi enam on teeninud, — selle ameti palgamäära järgi;

b) neile, kes lahkumispäewaks alla kahe aasta ametkoyal on teeninud, — eelwiimase ametkoha palgamäära järgi.

Isikutele, keda teenistusest wabastatakse ametkohuste täitmisel wõi selle tagajärjel saadud raskete haawade, wigastuste wõi haiguste pärast, arwatakse pension wiimase ametkoha palgamäära järgi, waatamata, kui kaua nad sellel ametkoyal olnud.

Isikutele, keda ümber on paigutatud wäiksema palgamääraga teenistuskohale, kui nad sellel kohal alla kahe aasta on teeninud, arwatakse pension teenistusest wabastamise puhul eelwiimase teenistuskoha järgi ainult siis, kui nad eelwiimisel kohal vähemalt kaks aastat on teeninud.

Isikud, kes §§ 17, 18 ja 19 põhjal pensioni saavad peale üheaastase teenistuse Eesti wabariigis, kui nad selle aja on ühel ametkoyal teeninud, saavad pensioni selle koha palgamäära järgi.

§ 18. Eesti kodanikkudel, kes Eesti wabariigis vähemalt ühe aasta niisuguses teenistuses olnud, mis käesolewa seaduse

järgi pensioniõiguse annab, wõetakse arwesse ka teenistusaeg Wene riigis riigi- ja omawalitsuste asutustes ning awalikudes koolides, mis nad wabariigi praegustes piirides teeninud, kuigi see teenistus õigust ei andnud pensionisaamiseks eelmises paragrahwis nimetatud kassadest.

§ 19. Eesti kodanikkudel, kes Eesti wabariigis vähemalt ühe aasta niisuguses teenistuses olnud, mis käesolewa seaduse järgi pensioniõiguse annab, wõetakse arwesse ka teenistusaeg era- ja muus koolides ning eraraudteedel, kuigi see teenistus õigust ei andnud pensionisaamiseks § 17 nimetatud kassadest.

§ 23. Kellelgi ei ole õigust ühel ja samal ajal saada pensioni riigikassast ja ühtlasi palka teenistuse eest, mis õiguse annab pensionisaamiseks samast allikast. Selle määruse alla ei käi:

a) endised kaitsewäelased, kes saavad pensioni rahwawäelaste ja nende perekondade pensioniseaduse järgi („Riigi Teataja“ nr. 26/27 — 1920. a.);

b) lesknaised, kes saavad pensioni mehe teenistuse eest ja

c) § 14 nimetatud isikud, kes tööwõime osaliselt kaotanud.

§ 46. Isikud, kes teenistusest lahkuwad haiguste wõi teenistuskohuste täitmisel wõi selle tagajärjel saadud raskete haawade wõi wigastuste pärast ja soowiwad saada pensioni wõi ühekordset toetusraha wõi mõlemaid korruga (§ 29); lisawad wastawale palwele juurde arstistunnistuse.

§ 48. Teenistuskohuste täitmisel saadud rasked haawad ja wigastused tõestatakse ametkoha kirjaliku tunnistusega, mis saadetakse ühes arstistunnistusega (§ 46) linna hoolekandeosakonnale.

Asjaolu tõestamine, et haigused, rasked haawad wõi wigastused saadud teenistuskohuste täitmise tagajärjel, on kannataja hooleks, kui see teenistuskoha kirjalikkude tõendustega juba kindlaks tehtud ei ole.

§ 50. Arstlikul läbiwaatamisel teewad arstid kindlaks:

a) haiguse objektiiwsed ja subjektiiwsed tundemärgid ühes haiguse äramääramisega;

b) haiguse tekkimise põhjused;

c) haigeksjäämise aja;

d) kas haigus on parandataw wõi mitte;

e) põhjendused, mis pärast haigus teenistuse jätkamist takistab;

f) kas haige vajab alalist kõrwalabi või mitte;

g) tööjõu kaotuse protsendi.

Märkus. Arstide arwamised wõetakse arstliku läbiwaatamise akti.

§ 51. Arstliku läbiwaatamise põhjal määrab komisjon kindlaks:

a) kas läbiwaadataw on teenistuse jätkamise wõimaluse kaotanud või mitte ja

b) haiguse või teenistuskohuste täitmisel või selle tagajärjel saadud haawade või wigastuste liigi ja tööjõu kaotuse protsendi.

§ 98. Pensionimaksmine teenistusest lahkunutele katkestatakse, kui pensionäär uuesti teenistusse astub (§ 23), wälja arwatud käesolewa seaduse § 23 punkt a, b ja c ettenähtud juhtumised.

Pensionimaksmine lõpetatakse, kui pensionäär:

a) kohtu poolt mõistetakse karistusele, mis ära wõtab pensioniõiguse;

b) kui pensionäär Eesti wabariigi kodakondsusest lahkub.

§ 99. Pensionimaksmine leskedele (§ 32 punkt a ja c) katkestatakse ja lõpetatakse:

a) kui lesk riigi või omawalitsuse teenistusse astub (§ 23), wälja arwatud käesolewa seaduse § 23, punkt b ettenähtud juhtumised;

b) kui lesk uuesti abiellub (§ 36);

c) kui leskmees saab uuesti töowõimeliseks või omandab sissetuleku või waranduse (§ 32 punkt c);

d) kui lesk kohtu poolt mõistetakse karistusele, mis ära wõtab pensioniõiguse;

e) kui lesk Eesti wabariigi kodakondsusest lahkub.

II.

Käesolew seadus hakkab maksma 1. jaanuarist 1925. a.

Juhataja **J. Tõnisson**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel wastu wõetud.

Aruandja **L. Johanson**: Kuna seaduseelnõu on läbi waadatud redaktiooni komisjoni liigete poolt, teen ettepaneku teda wastu wõtta ilma redaktiooni komisjoni andmata.

Juhataja **J. Tõnisson**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud. (Hüüded: Lõpetada!) Ma kuulen ettepanekut koosolekut lõpetada. Panen ettepaneku hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud.

Lõpetan Riigikogu koosoleku ja sellega ühtlasi ka Riigikogu kuuenda istungjärgu.

Koosolek lõpeb kell 3.25 min.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu esimees **J. Tõnisson**.

Abisekretäär **J. Piiskar**.

